44ste jaar. 5

Zaterdag 1 Mei 1897.

Men schrijft in te T... bij M. COLLEE, uitgever ... dit blad.

De *Postrijder* verschijnt ... 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van ... of aankondigingen moeten ... ten aan den uitgever, gr... n° 37-39, te Ton...

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement:

Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee » » 5 » »
Een » » 4 » »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 cent^en per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN ...

Van alles ...

Zondag werd, in ... van het arrondissement ... dracht gehouden door ... gemeenteraadslid te H...

Een lid der katholieke ... den spreker uitgedaagd ... bewees dat het socialisme ... vernietigen.

— In 't geheel niet ... Dony, wij zijn zelfs ... grooten eigendom, wij ... *groote eigenaars* ... *zullen wij ze gemakkelijk onteigenen.* »

Zooals men ziet, ... voor den eigendom ... de Romeinsche dwingeland ... het leven zijner onderdanen ... wensch uitdrukte dat ... maar één hoofd zoude ... het, in éénen keer, ...

Vooruit schrijft dat ... rot is als de « hoarg ... vertrouwen kan stellen ... Kerk, dat de Kerk dood ... val gesleept wordt, ... drijft verder den spot ... het noemt de H. Communie ... de paaschtafel, » ... Paschen niet door een ... houden houden.

Allemaal weer bewijs ... eerbied der socialisten ... stige overtuiging, ...

De socialisten van H... een vleeschbanket in te ... Vrijdag. Zij vonden echter ... vers, waaronder 5 ledenen ... raad; gezien het klein ... werd het banket afgezegd.

Om nochtans ... houden, kwamen zij op ... lokaal bijeen, dat verlicht ... er een helsch lawijt om de ... voorbijgangers te doen geloven ... aan 't feesten waren!

* * *

De socialistische godloochenaars en vrijdenkers kringen van Parijs hebben, als naar gewoonte, ter gelegenheid van Goeden Vrijdag, ongehoorde betoogingen gehouden.

In eene zaal van een koffiehuis van den Boulevard Barbès, heeft eene door den wijn opgehitste bende de uitzinnigheid zoo verre gedreven van eene pop, verbeeldende een zwijn, aan een kruis te nagelen.

De walgelijke daad had plaats te midden van het getier en het gevloek der lage kerels.

Men heeft de pop met messen doorstoken en er woeste dansen rond gedanst; het was een allerschandelijkst en walgend tooneel.

Nog een bewijs dat de socialisten tegen den Godsdienst niet zijn!

* * *

Zoowel te Brussel als in de provincie, stelt men vast, dat er groote vooruitgang is in het getal soldaten die hunnen paaschplicht hebben vervuld. Dit troostend verschijnsel openbaart zich vooral in de steden, waar een christelijke kring voor de militairen bestaat.

* * *

Met heden 1 Mei, komt het stelsel der 24 uren in zwang op de spoorwegen enz.

Dat is nu eene kleine moeilijkheid; men ...

13, 1... 2..... op gies... gemeente- ... ook ... mente. ... moet ... we. s, de ... schien enz. t, ma... ... wel. n hi... ... laatpassen, geh... ... moeten of z... ... makes. t mag... ... het in lang 13...

... in België ... amen... ...pijen ge- de d... ... dit jaar, 0 tot... ... in januari, ruari ... trekt allen ...uite... ... er ... kwelmaatregelen, 29 mei- n, 9 ... verbruik, 18 ... eene sa- ge ... landbouwers ende ... trick...

...ecess... ...d-Amerika 65) ... ...en milliard n 80 ... ...ens. ansch... ...te aan de nat... ...franken en n vij... ...logskosten. ... 00,000 man, 13,2 ...volte. Van scher... ...volte 4900 ...rimo... ...Engeland met ...ltien... ...en franken en men... ...pitt. stierven 1, 88 ...ten. en F... ...schen oorlog ,000 Oost... ...schen veldtocht 6, 40 ...diane... 1857 en de Chi- ...oorlog ...rodden 52,000 n. ...rie van ...orlogen in Afgha- 78-80 ...1879, Transvaal ...ven ja... ...ns, kostte 60,000

...orlog tusschen China en Japan voor ...jaren kwam te staan op het verlies van ... menschenlevens. Bij dit alles komen nog de niet te tellen dooden van de niet-combattanten. Zoo wordt verteld dat na den Russisch-Turkschen oorlog van 1877, uit één rivier in Turkije meer dan 1000 kinderlijken opgehaald zijn.

Ten slotte nog het groote aantal omgekomen dieren. Zoo verloor Engeland in den oorlog in Soedan alleen meer dan 4000 kameelen.

In veertig jaar tijds dus, twee en half millioen menschenlevens in de kracht van hun leven gedood! de helft van de inwoners van ons landje!

* * *

De ondervinding is als een flanellen kleedingstuk; velen trekken het niet aan vóór dat zij kou gevat hebben.

De Bokkenrijders

IN HET LUIKERLAND.

DOOR Jos. LIBOT, HOOFDONDERWIJZER.

(*Vervolg.*)

Van hunne schatten beroofd, werden de kerken gesloten, de seminariën en klooster verkocht en de hoogeschool van Leuven « geducht nest van bijgeloof en dweeperij » afgeschaft.

Het volk werd beroofd van zijne herders, zijne tempels, zijne sacramenten: men ontstoel hem zijnen God.

Dat deed de gelatenheid in de harten overgaan. De verroeste geweren werden van den haak gehaald, vorken, gaffels en zeisen kwamen dreigend te voorschijn.

De eerste, die zich oprichtte voor de vrijmaking des lands, was een Kempisch edelman, de baron Joseph de Meer. Begroeten wij met eerbied dien dapperen naam, ofschoon zijn klein leger voor de overmacht moest wijken. Hij zelf werd gevangen genomen en te Brussel gehalsrecht.

Kort daarna, bracht de nieuwe wet over de loting de gemoederen tot de uiterste verbittering, de opstand werd algemeen, het onweder brak los.

In October 1798, weergalmden de akelige tonen der alarmklok, die de landelingen tot de wapens riep. Op eenige dagen waren honderden dorpen in oproer. Het vrije land, dat sinds heuglijke tijden enkel de vrijwillige dienstneming kende, wilde zich niet bukken onder den hatelijken dwang der lichting in massa's. Was het niet beter den vaderlandschen bodem met zijn bloed te besproeiën, dan in verafgelegene streken, waar de legers der Revolutie oorloogden, te gaan sneven?

En in Vlaanderen, in de Kempen, in Brabant verzamelden zich vastberadene benden door de landsgenooten de « Boeren » of de « Jongens » en door de Franschen de « Brigands » geheeten. De witte banier met het rood kruis en met de kenspreuk: *Voor God en Vaderland* ging voorop, en zoo trokken zij van dorp tot dorp, strijdzuchtige liederen zingend, die de gemoederen van geestdrift en gramschap deden blaken. Overal op den doortocht werden de leugenachtige boomen der Fransche vrijheid omvergehakt, de registers van den burgelijken stand verbrand of verscheurd, ten einde de lichting van manschappen te beletten, wapens en levensmiddelen verzameld, de ontvangsten der openbare schatkist ter voordeele der patriotten in beslag genomen; overal ook werden de kerken met geweld heropend en, geknield aan den voet der ledige tabernakels, beleden de Jongen luide hun standvastig geloof en hun onwrikbaar betrouwen.

Doch weldra vloeide het bloed met stroomen. Op twintig plaatsen ontstonden er bevige gevechten, het eene na het andere. Mechelen, bezet door de « Brigands » werd op korten tijd door de Fransche troepen ingenomen, na een bloedigen steijd. Daar waren karrevrachten lijken. Een en veertig krijgsgevangen, op den stoud geoordeeld, werden den volgenden nacht onder de muren van St Rombaut doodgeschoten.

De eerste nederlaag ontnam den moed niet aan die manhaftige « Boeren ». Als hier hunne benden totaal verslagen werden, dan kwamen er wat verder dadelijk nieuwe tot stand, die den verloren veldslag herbegonnen. Drie duizend kielmannen, te Herenthals vereenigd, stonden onwankelbaar den vijand af te wachten, en namen slechts de wijk na een hardnekkig gevecht, en toen de gebombardeerde stad in brand stond. Zes honderd dapperen vonden daar den dood.

Om die helden, ofschoon om zoo te zeggen zonder wapens en zonder opperhoofd, voor goed het hoofd te bieden, zag het Fransch bestuur, ongerust geworden, zich genoodzaakt een gansch leger van twintig duizend man naar België af te sturen. Noch de talrijke roode rijen der dragonders, die vooraan reden met den vliegenden paardenstaart aan de flikkerende koperen helmen, noch de even talrijke grijze rijen der grenadiers met hunne witte bandelieren en hooge berenmutsen, noch het machtig kanongeschut, niets was in staat den moed der Patriotten te dempen; zij bleven weerstand bieden.

Een eerste aanval had plaats te Diest. Met hunne vorken en gaffels gewapend, liepen onze Jongen op de bulderende kanonnen aan. Na eene moorderij, die twee dagen lang duurde, bielden zij nog stand. Toen de stad langs alle zijden omsingeld was, zagen zij zich verplicht des nachts de wijk te nemen. Maar die terugtocht was nog een gevecht waarin zes honderd dapperen het leven lieten.

Andere gevechten dreven de patriotten door tot Hasselt, waar, den 6 December, de laatste veldslag geleverd werd. Er bleef niet eene enkele straal hoop over: de krijgskunst en de overmacht gingen noodzakelijker wijze de dapperheid verwurgen; de Boeren gingen eenen gewissen marteldood te gemoet. Zij knielden eene laatste maal, ontvingen de zegening van eenen priester, en, versterkt door die zegening, brachten zij hun leven ten offer voor vrijheid, God en vaderland. Het bloed van acht honderd helden stroomde over de heide.

. . . . . .

Kwam dat bloed hier de misdaden en heiligschenderijen der Bokkenrijders uitwisschen? 't Is mogelijk. In alle geval, wij laten het verhaal van die heldenfeiten als eene gordijn neder over de wandaden uit het verleden in dit werk aangehaald, en, voor de toekomst, roepen wij met betrouwen tot den Opperheer: Verlos ons van den kwade. Amen.

De Heiligen van Wintershoven.

In het midden der zevende eeuw, kwam de heilige Amandus, bisschop van Tongeren, terug van eene reis naar Rome, vergezeld van eenige godvreezende personen, die hem in zijn apostolisch werk zouden ter zijde staan.

Het waren Landoaldus, Amantius, Adrianus, Julianus en zes andere heilige mannen, wier namen ons bekend zijn gebleven. Bij dit gezelschap voegde zich insgelijks Vinciana, zuster van Landoaldus, die zich, naar alle waarschijnlijkheid, belastte met al wat het lichamelijk onderhoud betrof, doch ook te gelijkertijd de verhevene deugden van haren broeder en diens gezellen zocht na te volgen.

Landoaldus was ervaren in de wetenschappen en voorzichtig in al zijne werken. Door Zijne Heiligheid den Paus om zijn godvruchtig leven hoog geacht, wierd hij reeds vóór zijn vertrek uit Rome tot aartspriester gewijd. Amantius was diaken.

—

Wintershoven, in het graafschap Loon, omtrent vier mijlen van Maestricht en twee mijlen van Tongeren gelegen, was eene aangename eènzaamheid, afwisselend uit schoone bosschen, beemden, moerassen en kleine velden bestaande. Het was eertijds eene van de Heerlijkheden van Bavo, graaf van Haspegouw, die in zijne jeugd een losbandig leven leidde. Zijn huwelijk met eene dochter van graaf Adilion bracht geene beternis aan in zijn ongebonden leven, maar de voorbeelden van deugd en godsvrucht van zijne dochter Adeltrudis en de wijze vermaningen van den H. Amandus bewerkten zijne bekeering. Hij verzaakte aan de wereld, deelde overvloedige aalmoezen uit aan de armen en volgde den H. Bisschop, die hem tot de geestelijke waardigheid verhief. De laatste jaren zijns levens bracht hij in de strengste boetvaardigheid over te Gent, in de abdij door Amandus gesticht.

Adeltrudis bleef te Wintershoven een zeer heilig leven leiden. Het was ook daar dat Landoaldus en zijne gezellen zich vestigden, en zij staan thans nog bekend, met Adeltrudis en Vinciana, onder den naam van: De Heiligen van Wintershoven.

Zij stonden Amandus bij in zijne heilvolle zendingen; het is ook omtrent zeker dat zij hem hielpen in het bestuur van zijn bisdom.

Heeft hij althans te Wintershoven ook de grondslagen gelegd van twee christelijke gemeenten, eene voor mannen en eene voor vrouwen, gelijk hij gedaan had te Nijvel, te Moustier, te Chaumont, te Meldert, enz.? Er zijn redenen om zulks te veronderstellen, want hij was werkelijk de stichter der abdijen en kloosters in het bisdom Tongeren en zelfs in het overige gedeelte van België, gesticht, die eene zoo groote weldaad waren voor den godsdienst en voor de maatschappij.

(*Wordt vervolgd.*)

Gemeentebelangen.

Onze eerlijke bevolking heeft, met het grootste genoegen, vernomen dat de gemeenteraad, op voorstel van den achtbaren Heer Schaetzen, een reglement gestemd heeft, dat de openbare ballen en danslessen aan eene taks onderwerpt. Dikwijls hebben wij hier melding gemaakt der betreurenswaardige feiten, der bloedige gevechten die in zekere openbare ballen ontstonden. Meermaals heeft de policie moeten tusschenkomen en het gerecht de vechters straffen.

De stedelijke overheid had den plicht, zoo ver mogelijk, het getal dezer kleine ballen te beperken, waar de werklieden het klaarste van hun loon gaan verteren en bij dewelke de openbare zedelijkheid voorzeker niets te winnen heeft.

Talrijke vragen in dezen zin, wegens bedroefde ouders, hadden zich opgedaan.

En het was niet alleen te Tongeren dat men de menigvuldigheid dezer dansportijen betreurde. Het gansche land door, ontstond eene onwederstandbare beweging in dezen zin, op het punt dat er, gedurende de laatste jaren, 315 gemeentereglementen over deze zaak gemaakt werden.

Nergens heeft de oppositie van deze reglementen gebruik gemaakt om de meerderheid te dwarsboomen. Verre van daar; overal is men gelukkig geweest het getal der openbare ballen en danslessen te zien verminderen.

Men heeft in de wetgevende kamers een akkoord zien tot stand komen, om al de speelhuizen te doen sluiten, behalve die van Spa en van Oostende. M. Janson heeft zelfs in de Senaatzitting van 9 December laatsleden tegen 't behoud dezer twee kringen geprotesteerd en deze woorden van den *Onzen Vader* herhaald, die hij niet vergeten had: *Leid ons niet in bekoring!*

In dezelfde zitting, riep M. Bara uit: *Het spel is een kanker die zich van dag tot dag meer en meer verspreidt; zoo de adelen spelen, dat is hunne zaak, doch wij zullen goed en wijs werk verrichten door de armen te beschermen.*

M. Montefiore-Levi zeide: *Wij moeten eene bijzondere bescherming voor de armen tot stand brengen. Aan de rijken, die opposding en onderwijs ontvangen hebben, moeten wij de zorg laten zichzelven te beschermen.*

* * *

Helgeen in geene enkele gemeente van België gebeurde, dat is in onze goede stad Tongeren te zien geweest.

Niet alleen hebben de liberalen zich vijandig aan het heffen der taks verklaard, maar hun weekblad, le *Journal du Limbourg*, valt met de grootste heviigheid de leden der katholieke meerderheid aan, die het reglement gestemd hebben, en bijzonder den achtbaren Heer Schaetzen, die er het voorstel van gedaan heeft.

En nogtans kent onze liberale confrater, zoo goed als wij, de betreurenswaardige feiten die, maar al te dikwijls, op dergelijke vergaderingen voorvallen!

Dat belet echter het genzenblad niet in zijne kolommen eenen meeting van protestatie aan te moedigen en op te hemelen « *tegen dit reglement, » zoo dom als boos, gestemd, op ingeving van den » Deken, door zijne zes verknochte en platte die- » naars!* »

Waar de rol van het liberale blad bijzonder hatelijk wordt, is als het durft beweren « *dat » dit voorstel voor doel heeft de ballen uf te » schaffen waar zich burgers en werklieden ont- » moeten, terwijl het de bijzondere ballen toelaat.* »

Nogtans weet het genzenblad dat, in de zitting van den gemeenteraad, gehouden den 9 Maart laatsleden, eene wijziging aan het reglement, waarvan spraak is, door M. Schaetzen voorgesteld werd, wijziging volgens dewelke « de ballen door » Maatschappijen aan hunne leden en uitgenoo- » digde gegeven, aan dezelfde taks als de open- » bare ballen en danslessen zullen onderworpen » zijn. »

Deze wijziging werd gestemd in zitting van den raad, den 11 April laatsleden, ten zelfden tijd als het reglement dat de openbare ballen en danslessen aan eene taks van 10 franken onderwerpt.

Ziedaar nog een voorbeeld van de goede trouw der liberalen!

Dat het genzenblad alle mogelijke gelegenheden opzoeke om, met of zonder reden, de stedelijke regeering aan te randen, dit is gemakkelijk te verstaan. Maar dat, met het doel de stemmen van eenige baren van speelherbergen te winnen, het orgaan eener partij die voor ernstig wil doorgaan eene zoo belachelijke polemiek beginne als degene die wij thans bijwoonden, ziedaar wat over zijn hout gaat; ziedaar wat onwaardig is eener partij die zich eerbiedigt.

Onze medeburgers zullen het hatelijk gedrag der tongersche liberalen in deze zaak beoordeelen met al de strengheid die het verdient. Dit zal de welverdiende straf onzer tegenstravers zijn.

—

Het besluit genomen door den gemeenteraad om onze markten te doen houden op de bepaalde dagen, al zijn deze dagen ook soms kleine kerkelijke feestdagen, zal dit jaar niet toegepast worden, wijl er in den loop van dit jaar geene enkele loor noch wekelijksche markt op eenen heiligen dag zal vallen.

Wie goesting heeft om eene paardenmarkt op eenen kerkelijken feestdag te zien vallen, zal maar eenen twaalftal jaren met geduld moeten wachten.

Men ziet dat het precies niet noodig was zoo erg gepresseerd te zijn.

—

In de laatste zitting van den gemeenteraad, heeft een lid der minderheid voorgesteld dat, in het belang der markten van Tongeren, de stadsregeering aan de voornaamste dagbladen van het land, de mercuriaal zou zenden van onze graanmarkten, alsook de opgave van het getal hoornbeesten enz. op onze wekelijksche graan- en veemarkten te koop gesteld.

Wij zullen die heeren der minderheid doen opmerken dat de prijzen der graanen alsook het getal hoornbeesten enz. te koop gesteld op onze veemarkten, elke week te lezen staat in de bijzondere dagbladen van het land zonder dat dit een centiem kost aan de gemeentekas. De regeering heeft zich daarmee niet te moeien.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag, 6 MEI.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

EERSTE PLECHTIGE HOOGMIS

VAN M. DEN ABT

JEAN-DÉSIRÉ GACRÉ.

Verleden maandag, was de parochie van den H. Joannes-Baptista in volle feest. Onze jeugdige en uitstekende stadsgenoot, M. de Abt Jean-

---

HET
RAADSEL VAN CHIN

13de VERVOLG.

Dit geheele briefke was letterlijk een snik van liefde, anders niet; en deed dan ook de tranen over Ditchem's wangen stroomen.

Hij liet het papier vallen, bedekte zijn gelaat met zijne handen, en weende, als een kind, zonder wij hebben willen zeggen, indien niet het weenen van een kind zoo uiterst weinig met dat van eenen man gemeen had.

Hij herinnerde zich weêr het gansche wapenfeit, dat hem vermaard had doen worden en zijnen naam had doen weerklinken door heel het land. Hij herinnerde zich hoe hij, aan het hoofd van eenen handvol dapperen, die schans te midden van eenen kogelregen in den stormpas veroverd had; hoe hij haar dagen lang had verdedigd tegen eene schier verpletterende vijandelijke overmacht; en hoe, toen er eindelijk ontzet kwam opdagen en hij voelde dat hij zijnen plicht had gedaan en nog leefde, de trotsche generaal hem de hand schudde en met eene trillende stem tot hem sprak:

— Luitenant Quary, gij hebt u gedragen als een held! En wat was toen zijne eerste en dringendste gedachte geweest? — Deze: Zal de Squire er van hooren? Zal hij trotsch op mij zijn? Zal hij mij vergeven? Zal hij mij schrijven?

Doch hij was geen brief gekomen — en Chidiock's hart was *bedrukt* geweest.

Nu echter wist hij het. Zijn oom was inderdaad trotsch op hem geweest. Zijn oom had hem om vergiffenis gevraagd. Zijn oom had hem wel geschreven — had hem eenen brief geschreven, die gansche boekdeelen sprak tot zijn hart...

En deze brief was niet in zijne handen gekomen, doordat zij hem gestolen en verduisterd had — zij, die zich geplaatst had tusschem hem en den Squire, hem beroofd had van zijn erfdeel, en ten slotte haren weldoener in koelen bloede had vermoord.

Zijne tranen bielden op te vloeien, terwijl zijn hart in zijne borst tot steen scheen te worden.

Neen hij wilde nu geen oogenblik langer twijfelen of draleu. De maat van Iline's schuld was nu vol en liep over.

Oog om oog — tand om tand — leven om leven! Er werd aan de deur geklopt. Een der dienstmeisjes *braeht* hem eenen *brief*. — De jongen verzoekt om antwoord, meldde zij.

— Laat hem wachten, zegde Ditchem, en hij sloot de deur.

Het briefje was van Alabone, en het bevatte slechts de volgende woorden:

— Kom van avond, als gij kunt, eens bij mij, ik heb u iets belangrijks mee te deelen.

Ditchem's antwoord was dat hij rond 9 ure zou verschijnen.

Aan tafel was Iline zeer stil. Gedurende den ganschen maaltijd sprak zij nauwelijks een woord.

Toen Ditchem haar verlof vroeg om dien avond uit te gaan, onder bijvoeging dat het vermoedelijk wat laat zou worden, zag zij hem met eenen treurigen glimlach aan, en zegde:

— Wel zeker. Dat is goed... Zal het erg laat worden?

— Misschien wel, als gij er ten minste niets tegen hebt.

— O neen, in het geheel niet... Ik geloof dat ik een beetje zenuwachtig begin te worden... Maar men zegt dat de bliksem nooit tweemaal op dezelfde plek inslaat, en misschien geldt dezelfde regel wel voor inbrekers.

— Voor den eersten tijd geloof ik dat wij volmaakt veilig zijn tegen eene nieuwe overrompeling. De honden, die ik heb aangeschaft zijn goede wakers.

— Om u de waarheid te zeggen, Ditchem, ik heb weinig hoop dat ik mijne toilettedoos ooit terug zal krijgen. Ik zal dus de belooning voor het vatten van den dief maar intrekken, en er liever eene uitloven voor het terugbezorgen van de doos. Zoo dat niet verstandiger wezen?

— Wel mogelijk. Het terugkrijgen van de doos zou in elk geval meer weerd zijn — voor u thans — dan de aanhouding van den dief.

— Och, om die doos zou ik zoo veel niet maken, als ik mijne brieven en papieren maar terug had.

— Waren die dan zoo kostbaar?

— Enkele, — ja. In het bijzonder een brief. Als ik dien maar terughad... Maar wat baat het? Hij zal voor goed verloren zijn!

— Misschien toch niet. Misschien komt hij nog terug wanneer gij het 't minst verwacht, zegde Ditchem, met eene scherpte van toon, die zij wel opmerkte, maar niet aan eenigerlei bedoeling toeschreef.

Zij gaf geen antwoord, maar stond van de tafel op. Toen hij met eene buiging de deur voor haar opende, wendde zij zich om en zegde met eenen innemenden glimlach:

— Zal ik iemand voor u laten oplijven? Gij zult misschien nog willen soupeeren?

— O neen, dank u! Ik heb niets meer noodig.

Onder het heengaan sprak Iline bij zichzelve: Ik geloof niet dat hij mij van avond eene enkele maal « mevrouw » heeft betiteld. Wat zou dat beteekenen? Hij zag er slecht uit, en zijne houding was zoo koel en zoo formeel mogelijk. Ik denk dat hij mij wel spoedig zijnen dienst zal opzeggen. Na hetgeen er gebeurd is, kan ik hem ook beswaarlijk houden. Maar als hij weggaat... Ach, ach! De winter ligt voor mij!...

* * *

— Ik heb het gevonden! zoo luidde Alabone's begroeting tot Ditchem.

— Zoo? Wel, dat doet mij plezier, antwoordde Ditchem. En hoe is dat gegaan?

— Door een toeval, natuurlijk... Gij ziet dezen klauw? Nu, ik lag weer als gewoonlijk op mijne knieën, overal te peuteren, toen mijne hand op dezen klauw kwam te rusten en mijn wijsvinger in deze holte drong. Daar voelde ik toen een klein, klein knobbeltje, zie hier. Ik trok mijne hand snel terug en begon over mijn heele lichaam te beven. Waarachtig, ja! Want nu wist ik dat ik het eindelijk te pakken had... Ziedaar!

Hij zette de lamp op den grond, stak zijnen vinger in de holte van den klauw, drukte even, en in het volgende oogenblik werd er een zacht tikken hoorbaar, terwijl er in het hoogere, dikkere gedeelte van de tafelpoot een deurke opening. Daarbinnen ontwaarde men eene holte, ongeveer achttien duim hoog en twee duim diep en breed.

— Dat is geen kwaad plaatsje om iets te verbergen, moet ik zeggen! riep Ditchem.

— Neen neen! Ik wilde dat die Yankee hier was om het te zien. Dat zou hem wel plezier doen, zegde Alabone.

— Was er iets in? vroeg Ditchem.

— Jawel; een stuk papier, waarop iets geschreven stond... Wij gaan nu naar huis; dan zal ik het u laten zien. Wij konden er wel eene flesch champagne op drinken, geloof ik haast. Kom nu maar mee!

Zoo gingen zij naar Alabone's woning. Deze was schoon en smaakvol ingericht. In de eetkamer waar zij nu binnentraden, vond men eenige prachtige antieke meubelen. De uitwerking daarvan werd wel eenigszins verzwakt door ettelijke moderne stukken, in den vorm van gemakkelijke stoelen. Doch wat meo hierdoor aan kunsteffekt verloor, dat won men aan gerief.

Terwijl haar vader in den kelder aan het vischen was naar eene fijne flesch, kwam Doortje binnen en heette Ditchem vriendelijk welkom.

Zij zag er allerliefst uit — zoo vond Ditchem — in haar roos zijden kleedje. Misschien vertelden zijne oogen dit ook wel, terwijl hij hare hand eenige seconden langer dan strikt noodig, in de zijne hield.

Althans, een sterke blos steeg haar naar de wangen. Weldra keerde haar vader terug, en toen verliet zij weer de kamer.

De beide mannen zaten eene poos al rookend te spreken. Doch zoo het rooken goed genoeg ging, het spreken wilde niet best vlotten.

Vergeefs sprongen zij van het eene onderwerp op het andere; het bleef hun alles droog en zouteloos in den mond: het interesseerde hen niet, want hunne gedachten waren er niet bij.

Alabone trachtte vertrouwelijk te zijn; doch hij was slechts gedwongen. Ditchem tr chtte opgewekt te zijn; doch hij was slechts vervelend. De wereld lag tusschen hen; doch zij was voor hen op dit oogenblik niet beter dan een uitgeperste appelsien of eene oesterschelp zonder oester.

Elk dacht zijne eigene gedachten en scheen weinig lust te hebben om ze den andere mee te deelen.

Eindelijk zag Ditchem op zijn horlogie. Hierna zag hij Alabone eens aan, en terwijl hunne oogslagen elkander ontmoetten, scheen de een den ander te vragen: Wat scheelt er toch aan? Waarom pakt gij den stier niet bij de horens en zegt gij niet wat gij te zeggen hebt?

En hierop deed Humphrey Ditchem zijnen mond open, en sprak:

— Hé ja! Dat is waar ook! Gij hebt mij dat papier nog niet laten zien.

— Zie, ja! Dat zou ik heelemaal vergeten! Ik zal het even gaan halen, antwoordde Alabone.

De daad aan het woord pareude, ging hij heen, en kwam terug met een groote rol papier in de hand. Deze rol was met een rood lintje vast, en Alabone had verbazend lang werk om den knoop los te krijgen. Toen hem dit eindelijk gelukt was, hield hij de rol in zijne hand en leunde achterover in zijnen armstoel. Zijne zwarte oogen schitterden buitengewoon, en op zijn jetwat bleek gezicht lag eene schier pijnlijk gespannen uitdrukking.

— Alvorens ik u dit papier laat zien, M. Ditchem, zoo begon hij met zekere plechtigheid, zou ik mij geerne een paar opmerkingen veroorloven, en misschien wel eene vraag tot u richten.

Ditchem trok zijne wenkbrauwen op, totdat zijn gansche voorhoofd een rimpel was.

— Wel, zegde hij, nieuwsgierig wat er na deze deftige inleiding komen moest, ga uw gang, M. Alabone. Waarom niet? Dat staat u vrij.

— Toen gij voor het eerst tot mij kwaamt, hernam Alabone, met een ondeugend trekje om de hoeken van zijnen mond, waart gij natuurlijk voor mij een vreemdeling. Maar niettemin nam ik u zonder bezwaren in mijn huis.

— Dat is volkomen waar, M. Alabone. Gij beweest mij daarmee geen geringen dienst, en ik ben niet de man om dat ooit te vergeten.

— Precies! Maar wat ik wilde zeggen, is dit: Toen ik mijn huis voor u opende, deed ik dit in de stellige overtuiging, dat gij niet waart wat gij scheent, of, juister, wat gij voorwenddet te zijn. Ik bedoel, kort en goed, ik hield u voor eenen gentleman, M. Ditchem.

— Zeer vereerend voor mij, antwoordde Ditchem hierop. Maar mag ik u rondweg vragen, waar gij met dezen aanloop eigenlijk naartoe wilt?

— En ik, mag ik u rondweg vragen, hoe uw ware naam eigenlijk is?

Ditchem schudde het hoofd.

— Deze vraag kan ik u op het oogenblik nog niet beantwoorden.

— Mag ik er dan maar raden?

— O ja.

— Nu dan, gij zijt Chidiock Quary.

— Juist. Dat ben ik.

— En mag ik u dan de hand schudden? riep Alabone, opspringende.

— Zeker! riep Quary, terwijl hij zijne hand uitstak, die Alabone greep met beide de zijne, uitroepende:

— God zegen u! God zegen u! Gij zijt dus de majoor, den held van Rajobi? O, als gij dien goeden ouden Squire eens hadt kunnen zien, toen die tijding uit Indië kwam! Ik kwam hem dienzelfden dag op straat tegen. Terstond haalde hij een blad uit den zak en riep: « Hebt gij het al gelezen? Hebt gij het al gehoord? En daarbij schoten hem de oogen vol tranen, waarachtig! — Juist begon de kerkklok te luiden. — Dat is voor hem, voor hem, mijn dapperen jongen! riep hij: « Ik heb hem onrecht aangedaan, Alabone —, maar, ik zal het weer goed maken! — Ja, ja, majoor Quary, wij hadden dien avond vuurwerk te Chin. Och! had hij maar mogen blijven leven om u nog eens terug te zien!

— Spreek er mij niet van! Ik moet er niet aan denken! zegde Quary met heesche stem.

Hij keerde zich om en trad naar het venster, waar hij eenigen tijd naar buiten stond te staren.

Toen hij terugkwam, overhandigde Alabone hem de rol papier, met de woorden:

— Dit, majoor Quary, heb ik in dat geheime, lang gezochte vak gevonden. Het is 's Squire's laatste wil en testament — den Hemel zij dank!

— Wat, wat zegt gij daar? riep Quary.

— Lees het, majoor, lees het!... Neen, ik heb het ook nooit van den Squire kunnen gelooven. Ik wist wel dat hij zoo onrechtveerdig niet wezen kon. Dit maakt recht wat krom is!

Inderdaad, het was Squire Wallop's testament, « in optima forma. Er mankeerde niets aan. Het was geëxecuteerd op den 9 van de vorige maand, veertien dagen later dan zijn brief aan Chidiock, en vijf dagen voor zijnen dood. Buiten en behalve een legaat van 1000 p. st. 's jaars voor Iline, benevens het gebruik van Chin House tot aan haren dood, of totdat zij zou trouwen, kwam alles aan zijnen « teeder geliefden en dapperen neef, den majoor Chidiock Quary » — onder